ADRODDIAD I'R CABINET
25 HYDREF 2022

Aelod Cabinet: Cynghorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Cyllid

Pwnc: Rhaglen Gyfalaf 2022/23 –
Adolygiad Diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2022)

Swyddog Cyswllt: Ffion Madog Evans, Uwch Reolwr Cyllid

Penderfyniad a geisir

- Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2022) o'r rhaglen gyfalaf.

- Cymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 4 o'r adroddiad, sef:
  - defnydd o amryw ffynonellau i ariannu gwir lithriadau gwerth cyfanswm o £26,751,000 o 2021/22,
  - dim newid mewn defnydd o fenthyca,
  - cynnydd o £7,396,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau,
  - dim newid mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf,
  - cynnydd o £2,156,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw,
  - cynnydd o £13,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf, a
  - cynnydd o £538,000 mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu ac eraill.

---

1. Cyflwyniad / Crynodeb

Cyflwynir yr adroddiad technegol yma fel rhan o'r drefn adolygu cyllideb 2022/23. Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen gyfalaf ddiwygiedig, a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol. Mae crynodeb yn rhan 3 a rhan 4 o'r adroddiad, gyda'r argymhellion yn rhan 6:

Rhan 3**:** Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £136.338m am y 3 blynedd 2022/23 – 2024/25.

Rhan 4: Ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £36.854m ers y gyllideb agoriadol, gyda £26.751m o'r cynnydd oherwydd llithriadau o 2021/22 (adroddwyd eisoes fel rhan o'r llithriadau yn adolygiad diwedd blwyddyn ar 14 Mehefin 2022).

Rhan 5: Manylder grantiau ychwanegol ers sefydlu'r gyllideb wreiddiol.

Y Cabinet sydd wedi'u hawdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf. Gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen arfaethedig (rhan 3) a'i ariannu (rhan 4).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth.

2. Prif Gasgliadau

Y prif gasgliadau sydd yn codi o'r sefyllfa ddiwygiedig yw :

- Fod cynlluniau pendant mewn lle i fuddsoddi tua £79.8m yn 2022/23 ar gynlluniau cyfalaf, gyda £21.1m (27%) ohono wedi'i ariannu trwy ddenu grantiau penodol.

- Mae effaith heriau ariannol diweddar yn parhau ar y rhaglen gyfalaf ac i'w weld yn y ffigyrau a adroddir yn Atodiad C, gyda dim ond 11% o'r gyllideb sydd wedi ei wario hyd at ddiwedd Awst eleni, o'i gymharu â 16% dros yr un cyfnod flwyddyn yn ôl a 13% ddwy flynedd yn ôl.

- Mae £12.1m ychwanegol o wariant arfaethedig wedi'i ail-broffilio o 2022/23 i 2023/24 a 2024/25, ond ni achoswyd unrhyw golled ariannu i'r Cyngor ble gwelwyd cynlluniau yn llithro.

3. Rhaglen Gyfalaf 2022/23 i 2024/25

Gweler isod y rhaglen gyfalaf arfaethedig ddiwygiedig ar ddiwedd Awst 2022.

ADRAN	ADOLYGIAD DIWEDD AWST				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y GYLLIDEB AGORIADOL	ADDASIAD LLITHRIAD	NEWIDIADAU ERAILL
	2022/23	2023/24	2024/25	CYFANSWM			
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addysg	11,412	14,579	2,955	28,946	6,030	2,901	3,129
Amgylchedd	7,926	190	100	8,216	6,927	3,924	3,003
Cefnogaeth Gorfforaethol	-	-	-	-	-	-	-
Cyllid	1,828	837	619	3,284	546	546	-
Economi a Chymuned	2,971	927	150	4,048	1,803	832	971
Tai ac Eiddo	28,201	8,577	7,007	43,785	8,565	5,772	2,793
Oedolion, Iechyd a Llesiant	4,151	2,875	-	7,026	3,041	3,011	30
Plant a Chefnogi Teuluoedd	1,421	250	-	1,671	1,189	1,004	185
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	11,088	2,399	5,686	19,173	3,734	3,205	529
Ymgynghoriaeth	5,506	3,082	-	8,588	1,469	1,457	12
Corfforaethol	5,267	3,271	3,063	11,601	3,550	4,099	(549)
CYFANSWM	**79,771**	**36,987**	**19,580**	**136,338**	**36,854**	**26,751**	**10,103**

4. **Newidiadau i'r Ffynonellau Ariannu**

Mae cynnydd o £36.854m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf dair blynedd ers sefyllfa'r gyllideb wreiddiol. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD AWST				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y GYLLIDEB AGORIADOL	ADDASIAD LLITHRIAD	NEWIDIADAU ERAILL
	2022/23	2023/24	2024/25	CYFANSWM			
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Benthyca gyda chefnogaeth	8,238	9,173	9,173	26,584	1,358	1,358	-
Benthyca Arall	7,592	5,195	3,137	15,924	1,635	1,635	-
Grantiau a Chyfraniadau	21,143	8,258	54	29,455	16,440	9,044	7,396
Derbyniadau Cyfalaf	774	39	0	813	63	63	-
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	3,261	30	0	3,291	2,253	97	2,156
Cronfa Cyfalaf	13,061	5,392	0	18,453	8,916	8,903	13
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	25,702	8,900	7,216	41,818	6,189	5,651	538
CYFANSWM	**79,771**	**36,987**	**19,580**	**136,338**	**36,854**	**26,751**	**10,103**

5. **Grantiau Ychwanegol**

Ers sefydlu'r gyllideb wreiddiol, ddiwedd Mawrth, llwyddodd y Cyngor i ddenu'r grantiau canlynol ychwanegol o £7,422k. Mae nifer o addasiadau gan gynnwys lleihad o £26k ar gynlluniau oedd yn is na'r amcan gwreiddiol yn dod â chyfanswm y symudiad i £7,396k (gweler Atodiad A am fwy o fanylion) :

- £1,570k Grant Cyfalaf Prydau Ysgol am Ddim
- £897k Grant Cymunedau Dysgu Cynaliadwy – Defnydd Cymunedol Ysgolion
- £850k Grant Cyfalaf Diogelwch y Ffyrdd gan Lywodraeth Cymru
- £692k Grant Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC) tuag at gynlluniau gwledig
- £587k Grantiau o'r Gronfa Trafnidiaeth Lleol (LTF) a'r Gronfa Teithio Llesol (ATF) gan Lywodraeth Cymru
- £558k Grantiau Pethau Pwysig gan Lywodraeth Cymru a Chyfraniadau eraill tuag at ail wynebu Maes Parcio Y Glyn Llanberis a chynlluniau eraill Parciau Gwledig
- £346k Grant Creu Lleoedd gan Lywodraeth Cymru – i wella eiddo
- £336k Grant gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) tuag at nifer o wahanol gynlluniau gwledig gan gynnwys Llwybr yr Arfordir
- £303k Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynlluniau gwledig gan

gynnwys tirweddau cynaladwy

- £291k Grantiau Tai gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys Digartrefedd Rhan 2 a Trawsnewid Trefi

- £247k Grant Galluogi, maes tai, gan Lywodraeth Cymru i hwyluso byw'n annibynnol

- £235k Grant Sipsiwn a Theithwyr gan Lywodraeth Cymru

- £184k Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynllun i ddelio gyda Gwywiad yr Onnen

- £169k Grant Dechrau'n Deg gan Lywodraeth Cymru – Cynllun Meithrin Maenofferen

- £157k Grantiau o'r Gronfa Rhyddhau Tir gan Lywodraeth Cymru

6. Argymhellion

Gofynnir i'r Cabinet:

- **dderbyn y rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2022/23 i 2024/25, a**
- **cymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (rhan 4 uchod).**

7. Rhesymau Dros Argymell y Penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario ar gyfalaf, a rhaid i'r Cabinet gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynyddoedd mewn proffil gwario a newid mewn gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2022/23 – 2024/25.

8. Ystyriaethau Perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhlygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

9. Camau Nesaf ac Amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen.

Atodiadau:
- Atodiad A: Prif newidiadau fesul ffynhonnell ariannu
- Atodiad B: Symudiadau o 2022/23 i 2023/24
- Atodiad C: Gwariant 5 mis cyntaf 2022/23

ATODIAD A

Manylion y Prif Newididau

Gweler isod y cynlluniau perthnasol sydd yn achosi'r prif newidiadau i'r ffynonellau ariannu ers yr adolygiad diwethaf :

	2022/23 £'000	2023/24-2024/25 £'000
Grantiau a Chyfraniadau		
• Grant Cyfalaf Prydau Ysgol am Ddim *(Adran Addysg).*	1,570	
• Grant Cymunedau Dysgu Cynaliadwy – Defnydd Cymunedol Ysgolion *(Adran Addysg).*	897	
• Grant Creu Lleoedd gan Lywodraeth Cymru – i wella eiddo *(Adran Economi a Chymuned).*	346	
• Grantiau Pethau Pwysig gan Lywodraeth Cymru a Chyfraniadau eraill tuag at ail wynebu Maes Parcio Y Glyn, Llanberis a chynlluniau eraill Parciau Gwledig *(Adran Economi a Chymuned).*	558	
• Grant Dechrau'n Deg gan Lywodraeth Cymru – Cynllun Meithrin Maenofferen *(Adran Plant a Theuluoedd).*	169	
• Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynllun i ddelio gyda Gwywiad yr Onnen (*Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol).*	184	
• Grant Cyfalaf Diogelwch y Ffyrdd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer nifer o wahanol gynlluniau 20 milltir yr awr *(Adran Amgylchedd).*	850	
• Grantiau o'r Gronfa Trafnidiaeth Lleol (LTF) a'r Gronfa Teithio Llesol (ATF) gan Lywodraeth Cymru ar gyfer nifer o wahanol gynlluniau *(Adran Amgylchedd).*	587	
• Grantiau gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) tuag at nifer o wahanol gynlluniau gwledig gan gynnwys Llwybr yr Arfordir *(Adran Amgylchedd).*	336	
• Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynlluniau gwledig gan gynnwys tirweddau cynaladwy *(Adran Amgylchedd).*	303	
• Grant Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC) tuag at gynlluniau gwledig gan gynnwys Llefydd Lleol i Natur *(Adran Amgylchedd).*	692	

• Grant Galluogi, maes tai, gan Lywodraeth Cymru i hwyluso byw'n annibynnol *(Adran Tai ac Eiddo).*	247
• Grant Sipsiwn a Theithwyr gan Lywodraeth Cymru tuag at Safle Sipsiwn Llandygai *(Adran Tai ac Eiddo).*	235
• Grantiau o'r Gronfa Rhyddhau Tir gan Lywodraeth Cymru *(Adran Tai ac Eiddo).*	157
• Grantiau Tai gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys Digartrefedd Rhan 2 a Trawsnewid Trefi *(Adran Tai ac Eiddo).*	291
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	
• Cyfraniadau Ysgolion tuag at amrywiol gynlluniau gan gynnwys cerbydau *(Adran Addysg).*	112
• Cyfraniadau cyfatebol/ychwanegol tuag at amrywiol gynlluniau *(Adran Amgylchedd).*	135
• Trosglwyddo elfen o'r gyllideb refeniw i ariannu cynlluniau Cynnal a Chadw sydd bellach yn gyfalaf o ran natur *(Adran Tai ac Eiddo).*	1,879
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	
• Cyfraniadau cyfatebol/ychwanegol tuag at amrywiol gynlluniau *(Adran Economi a Chymuned; Adran Amgylchedd; Adran Tai ac Eiddo).*	177
• Adnewyddu cerbydau ac offer *(Adran Plant a Theuluoedd; Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol).*	362

ATODIAD B

Manylion Ail-broffilio

Gweler isod y prif gynlluniau sydd wedi eu hail-broffilio ers y gyllideb wreiddiol:

	2022/23 £'000	**2023/24 £'000**
Cynlluniau Ysgolion (Cymunedau Dysgu Cynaladwy ac Eraill) *(Adran Addysg)*	(5,114)	5,114
Adfywio Tref a Glannau Caernarfon *(Adran Economi a Chymuned)*	(140)	140
Cynlluniau Morwrol, Parciau Gwledig a Hamdden *(Adran Economi a Chymuned)*	(142)	142
Cynllun Buddsoddiad Neuadd Dwyfor *(Adran Economi a Chymuned)*	(465)	465
Cynllun Canolfan Integredig Maesgeirchen *(Adran Plant a Theuluoedd)*	(250)	250
Hwb Iechyd a Gofal Penygroes *(Adran Oedolion,Iechyd a Llesiant)*	(1,625)	1,625
Cynlluniau Sefydliadau Preswyl a Gofal Dydd Oedolion *(Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant)*	(625)	625
Rhaglen Atal Dirywiad Ffyrdd *(Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol)*	1,000	(1,000)
Cynlluniau Atal Llifogydd *(Adran Ymgynghoriaeth)*	(3,039)	3,039
Ail-wynebu Meysydd Parcio *(Adran Amgylchedd)*	(69)	69
Cynlluniau Addasiadau i'r Anabl a Swyddfeydd *(Adran Tai ac Eiddo)*	(123)	123
Cynlluniau Rheoli Carbon y Cyngor *(Adran Tai ac Eiddo)*	(1,514)	1,514

Noder:
Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu unrhyw golled grant.
Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau presennol heb eu gwella.

ATODIAD C

Gwariant Cyfalaf 5 Mis Cyntaf 2022/23

CRYNODEB	**RHAGLEN GYFALAF BLWYDDYN LAWN (adolygwyd Awst) 2022/23 £'000**	**GWIR WARIANT 5 MIS HYD AT 31/08/2022 £'000**
Addysg	11,412	1,759
Amgylchedd	7,926	323
Cefnogaeth Gorfforaethol	-	-
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	1,828	381
Economi a Chymuned	2,971	742
Tai ac Eiddo	28,201	2,724
Oedolion, Iechyd a Llesiant	4,151	75
Plant a Chefnogi Teuluoedd	1,421	257
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	11,088	2,791
Ymgynghoriaeth	5,506	68
Corfforaethol	5,267	-
CYFANSWM	**79,771**	**9,120**

Noder:
Mae’r gyfran sydd wedi’i wario eleni (11%) yn is na’r sefyllfa adeg yma'r llynedd (gwariant 5 mis 2021/22 yn 16%), ac yn is na dwy flynedd yn ôl (13% yn 2020/21).